Anul al 62-lea
6 Pagini

EXEMPLARUL 30 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 65 Miercuri 21 Martie 1945
6 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 1800 pe 3 luni
Lei 3700 pe 6 luni
CAPITALA
Lei 2100 pe 3 luni
Lei 4100 pe 6 luni
AUTORITAŢI
50% în plus

UNIVERSUL

ABONAMENTE
UNIV. COPIILOR
1400 lei pe 6 luni
ZIARUL ŞTIINŢELOR
1300 lei pe 6 luni
UNIVERSUL LITERAR
2000 lei pe 6 luni
VESELIA 1000 lei pe 6 luni
TRUP ŞI SUFLET
800 lei pe 6 luni

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

BUGETUL AGRICULTURII

Vitregia cu care a fost tratată agricultura românească de diferitele guverne ce s'au perindat la cârma ţării, se vădeşte dintr'a început în lipsa unei politici susţinute de îndrumare, de ocrotire şi încurajare a celei mai importante ramuri de producţie a ţării, atunci când nu i s'au rezervat situaţii şi mai grele prin măsuri direct vexatorii şi descurajante, cum au fost ani de-arândul taxele aproape prohibitive care au lovit exportul nostru de produse agricole pe pieţele străine şi comprimarea sistematică a preţului aceloraşi produse în târgul intern, ca să limităm numai aci miopia politicii noastre din trecut în această direcţie.

Dar şi mai sugestiv se oglindeşte această miopie în cifra cu care figurează nevoile agriculturii în bugetul ordinar al statului, pe oricare din exerciţiile trecute, aşa cum s'a relevat şi cu prilejul unei conferinţe ţinute săptămâna trecută, la ministerul agriculturii, cu directorii de minister şi reprezentanţii institutelor ştiinţifice agricole, sub preşedinţia d-lui subsecretar de stat C. Agiu. Cu acest prilej s'a arătat că totalul posibilităţilor financiare acordate acestui important departament a reprezentat în perioada anilor 1934-1943 abia 3%, iar în anul 1944 abia 1% din cifra bugetului general al statului.

Dacă însă vom cerceta bugetul ministerului agriculturii şi domeniilor şi pe anii anteriori, aşa cum am făcut-o noi, pentru o mai amplă edificare, vom constata, de pildă, că cifra bugetară pe exerciţiul 1932 a fost redusă la mai puţin de o treime faţă de cifra bugetului aceluiaş minister din exerciţiul 1929 şi la jumătate din cifra bugetului pe 1931.

Vom observa deasemeni că cheltuielile de material prevăzute în acelaş buget şi în care erau cuprinse şi cheltuielile de transport, indemnizaţii, diurne, etc., reprezentau numai o treime din cheltuielile salariilor de personal şi că datorită comprimărilor masive, n'a mai fost posibilă în cursul anului 1932 nici menţinerea, necum desvoltarea diferitelor institute productive de care se resimte şi azi agricultura ţării; că serviciile agricole judeţene au fost reduse la inactivitate din lipsa mijloacelor de deplasare, că lucrările de cadastrare şi de parcelare a terenurilor improprietăriţilor, apoi lucrările de comasare şi delimitare a proprietăţii statului în Dobrogea, cum şi aplicarea unora din legile importante pentru ocrotirea agriculturii şi viticulturii (legea reprimării fraudelor, legea interzicerii plantării de hibrizi) au rămas ca şi suspendate.

Pentru a scoate şi mai viu în evidenţă situaţia creată în chipul acesta, e de-ajuns să adăugăm că lucrările de reformă agrară, şi aşa destul de întârziate, în provinciile unite, n'au mai putut fi continuate în 1932, din cauza sumelor neînsemnate înscrise în bugetul ordinar.

Amintim că cifra totală a bugetului ministerului agriculturii şi domeniilor pe anul 1936—1937 era numai de 462 milioane, iar dacă adăogăm că în bugetul 1938—1939 totalul alocat pentru lucrările de cadastru era de 6 milioane, pentru ameliorarea terenurilor degradate de 5.350.000, pentru lucrările de amenajare a pădurilor de protecţie 2.000.000, pentru menţinerea şi ameliorarea regimului apelor numai de 1 milion, ne putem face o ideie exactă de ignoranţa şi puţinul interes arătate realităţilor agricole din ţara noastră.

Fireşte, că pe calea aceasta nu se mai poate continua. Odată cu noua reformă agrară se pun probleme mari, în legătură cu organizarea şi finanţarea producţiei pe proprietăţile ţărăneşti nou create şi pe cele vechi, în legătură cu funcţionarea centrelor de motocultură, cu organizarea învăţământului agricol menit să creeze zecile de mii de specialişti necesari agriculturii, cu producerea şi distribuirea semînţelor selecţionate, cu îmbunătăţirile funciare din regiunile inundabile, cu refacerea stocului de animale, cu fabricarea maşinilor agricole de către o parte din marea industrie din ţară.

In scurt, obiectivul urmărit trebue să fie asigurarea producţiei, desvoltarea şi ameliorarea ei.

In acest scop, însă, va fi nevoie nu numai de munca încordată a producătorilor şi de contribuţia devotată a tuturor tehnicienilor şi oamenilor de ştiinţă din domeniul agriculturii, dar şi de importante mijloace financiare, pe care statul, prin bugetele anuale, trebue să le pună aci înainte în mai mare măsură la dispoziţia ministerului agriculturii, care, în viitor, nu mai trebue să fie redus la rolul unui simplu birou de înregistrare, ci să se afirme ca un factor de dinamizare şi ridicare a elementului rural, pe umerii căruia vor trebui să se sprijine mâine, cu tot dinadinsul, producţia şi propăşirea economică a ţării.

Nicio sforţare şi niciun sacrificiu nu trebue precupeţite pentru atingerea acestui ţel.

TRUPELE ROMÂNE IN COLABORARE CU ARMATA ROŞIE

CONTINUĂ INAINTAREA IN CEHOSLOVACIA

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAŢIUNILOR DIN ZIUA DE 19 MARTIE 1945

In regiunea cursului mijlociu al Granului, trupele Armatei I-a române şi-au consolidat poziţiile cucerite în ajun.

In zona Nord Est Zvelen, trupe din Armata 4-a române, în legătură cu forţele sovietice, continuă înaintarea spre Nord, cu toată dârza rezistenţă a inamicului şi greutăţile terenului păduros şi accidentat.

In regiunea muntoasă dela Vest şi Sud-Vest de Brezno, lupte locale.

UN INDEMN AL I. P. S. PATRIARH NICODIM

ADRESAT ŢĂRII

IUBIŢII MEI FII SUFLETEŞTI,

Cu ajutorul bunului Dumnezeu, părintele nostru al tuturor, cearta între fraţi a încetat.

La 6 Martie 1945, înţeleptul nostru Rege, înţelegând sufletul vostru, a pus la cârma Ţării un Guvern al poporului, care să facă rânduială în trebile publice şi să întărească prin fapte legăturile de prietenie nefăţarnică cu Marii Noştri Aliaţi.

Nădejdiile noastre şi ale voastre ale tuturor nu au fost înşelate. Noul Guvern a luat în grija sa buna chivernisire a întregei ţări şi împlinirea îndatoririlor cerute de convenţia de armistiţiu, aceea care a scăpat ţara dela pieire şi i-a gătit un loc de cinste între popoarele iubitoare de pace şi de dreptate. Ardealul de Nord, rupt din trupul ţării prin dictatul dela Viena, a fost realipit la Patria Mumă, mulţumită încrederii marilor noştri aliaţi, în frunte cu Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice, sora noastră întru ortodoxie, în făgăduinţa Guvernului poporului, că va păstra liniştea şi ordinea şi va împiedica orice învrăjbire păgubitoare între cetăţenii ţării.

Ca părintele vostru iubitor şi pentru binele tuturor de grijă purtător, vă îndemn deci să daţi ascultare din inimă M. S. Regelui şi Guvernului cerut de voi şi ieşit din mijlocul vostru, al tuturor.

Faceţi să înceteze orice vrajbă şi neînţelegere între voi. Nu vă mai duşmăniţi pentru deosebire de neam sau de credinţă. Lăsaţi laoparte orice interese învrăjbitoare şi orice ambiţie deşartă. Porniţi cu nădejde şi hotărîre la lucru oriunde este nevoe, fiecare unde l-a rânduit Dumnezeu. Impliniţi poruncile conducătorilor voştri fireşti, spre binele tuturor, spre mulţumirea generoşilor noştri aliaţi şi spre a bineplăcea lui Dumnezeu, care nea poruncit să ne iubim unii pe alţii şi să trăim ca fraţii.

Cerând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra Regelui nostru iubit, asupra Guvernului poporului şi asupra tuturor fiilor acestei ţări, rămân al vostru al tuturor de totbinele voitor,

NICODIM
Patriarhul României

NICOLAE TITULESCU

Conferinţa d-lui Savel Rădulescu

N. TITULESCU, d. ED. BENEŞ şi IEFTICI, fost ministru de externe al Iugoslaviei, după o fotografie luată în gara de Nord, cu ocazia unei conferinţe a Micii Înţelegeri

D. Savel Rădulescu a ţinut Sâmbătă seara la radio, următoarea conferinţă:

Se împlinesc astăzi 4 ani de când Titulescu a trecut din viaţa pământească în acea a amintirilor, aparând pentru unii ca un simbol sau o strălucire, pentru alţii ca o remuşcare, iar pentru câţiva ca o imagine de prieten sau şef de care-şi reamintesc cu duioşie şi pietate.

Colaborator apropiat legat de activitatea lui, de prietenia şi de afecţiunea lui, îmi stăpânesc cu anevoie emoţiunea ce încerc, evocând eu astăzi, imaginea lui Titulescu.

Titulescu a fost mişcare, viaţă, flacără, tumult.

Mă aflu în faţa tuturor imaginilor lui cu aceiaşi uimire proaspătă şi aceiaşi admiraţie nestăpânită pentru complexitatea lui fastuoasă, pentru risipa lui de daruri.

Răzând, supărat, blând, mânios, suplu, intransigent, captivant, autoritar, însufleţit de încredere sau chinuit de îndoială, purtând în el siguranţa drumurilor de mâine sau denunţând cu tărie primejdiile din umbră, profet luminos, sau herald patetic — atâţia Nicolae Titulescu mă înconjoară stăruitor şi obsedant.

Dar trecută această greutate sufletească, dacă isbutesc să mă înalţ deasupra emoţiunei şi uitând omul, îi priveso opera, o teamă asemănătoare mă cuprinde de a nu o ciunti când aşi vrea s'o tălmăcesc şi de a nu o desfigura când aşi vrea s'o prind în definiţii prea strâmte. In parte se poate vorbi despre nenumărate aspecte ale personalităţii lui. Se poate vorbi despre Titulescu avocat; despre Titulescu profesor; despre opera lui juridică; despre concepţia lui financiară şi realizările sale în acest domeniu; despre concepţia lui de politică externă şi despre concepţia lui asupra rolului României; asupra politicei europene; asupra marilor relaţiuni mondiale; despre politica lui în general, sau despre filosofia acestei politici care în ultima vreme apărea din ce în ce mai sculptată.

Dar toate nu sunt decât fragmente ale acestei opere ce trebuesc cuprinse într'un cadru unitar ce nu se împacă cu o scurtă evocare.

Deaceia astăzi, prefer să mă uit la ceiace îmi apare ca esenţial, deopotrivă de esenţial şi ca semnificaţie şi ca isvor al tuturor celorlalte manifestări şi anume la principiul moral în opera lui Titulescu, sau mai precis la motivele morale ale luptei lui Titulescu, ale înfrângerii sale în viaţă, ale triumfului său de astăzi.

Iar dacă stăruesc asupra acestei idei cred că sensul adânc al acestei vieţi acolo unde se ridică spre culmile gândirii, n'a fost decât lupta pentru pace şi concordie, într'o lume de ură, a cărei victimă proprie avea să cadă, pentru a se ridica apoi, pentru a se ridica astăzi când fără el, dar cu amintirea lui, forţele binelui, biruitoare, înregistrează reuşita din urmă, sau când, cum spunea Primul Ministru al Marii Britanii într'o cuvântare recentă: „Zorile astăzi sunt luminoase şi întunericul se depărtează".

In această luptă dintre întuneric şi lumină, care a început prin murmurul discuţiunilor diplomatice pentru a sfârşi cu zăngănitul apocaliptic al bătăliilor moderne, în această luptă titanică dintre două tabere în care totul este opus, aşi voi să arăt locul pe care l-a ţinut Titulescu.

Ceeace a împărţit omenirea în aceste două mari tabere înclestate, una împotriva celeilalte, şi din care astăzi vedem pe una răpusă şi pe cealaltă înălţân-

(Continuare în pag. 2-a)

Marea ofensivă sovietică

de pe aripa nordică a frontului sovieto-german a înfrânt pretutindeni rezistenţa trupelor germane

Moscova, 19 (Rador). — Redactorul militar al agenţiei TASS anunţă că operaţiunile militare ale trupelor sovietice de pe aripa nordică a frontului sovieto-german se desfăşoară în mod sistematic în scopul de a nimici cu totul punctele de sprijin ale apărării germane blocate pe coasta Mării Baltice.

In Prusia Orientală trupele sovietice strâng mereu mai mult cleştele în jurul grupului german înghesuit pe litoralul mării în regiunea Koenigsbergului. Terenul restrâns pe care îl ocupă adversarul se micşorează din zi în zi. După ce trupele sovietice au învins rezistenţa şi puternicele contra-atacuri germane, ele au ajuns pe marginea limanului Frisches Haff, tăind prin aceasta în două grupul german. Grupul adversar dela Dantzig este atacat dinspre vest şi dinspre nord-vest. De curând încă Dantzigul avea o legătură terestră cu Stettin, dealungul coastei. Această cale de comunicaţie a fost însă întreceptată.

Germanii opuneau o puternică rezistenţă la centrul litoralului din Pomerania, în regiunea portului Kolberg. Totuşi, cu toate sforţările garnizoanei germane dela Kolberg, pătrunderea trupelor sovietice în oraş nu a putut fi împiedicată. Trupele de pe primul front bielorus, din care fac parte şi unităţi din armata 1-a poloană, au învins rezistenţa garnizoanei germane încercuite şi au cucerit oraşul şi portul Kolberg. Astfel, aproape tot litoralul sudic al Mării Baltice, dela golful Pomeraniei la golful Dantzigului a fost curăţit de inamic.

In direcţia Stettin, trupele Mareşalului Jukov se luptă cu succes.

Deja săptămâna trecută trupele armatei roşii au călcat pe litoralul dela est de portul Stettin care se află acum sub bătaia artileriei sovietice. Actualmente, trupele frontului continuă luptele pentru a lichida ultima bază de operaţii germană de pe malul de răsărit al Oderului în regiunea Altdamm.

Pentru germani era foarte important să se menţină pe Marea Baltică de oarece aceasta întărea aripa lor nordică. După străpungerea sistemului defensiv grrman de pe Vistula, în luna Ianuarie, ultima ţintă a comandamentului hitlerist în Pomerania fusese să păstreze cu orice preţ puncte de sprijin pe coasta mării şi mai ales bazele navale cele mai importante Gdynia, Danzig şi Stettin. Menţinându-se în aceste baze, comandamentul german spera ca rezistenţa din Prusia Orientală să dureze în regiunea Koenigsberg. Căuta să utilizeze cât se poate de mult forţele navale de care dispuneau dealungul litoralului. Insă manevra trupelor de pe primul, al doilea şi al treilea front bielorus au zădărnicit acest proiect.

Operaţiile ofensive ale armatei roşii în Prusia Orientală şi în Polonia Occidentală au adus cu sine nu numai încercuirea unor importante grupări inamice dar şi lichidarea celor mai importante baze navale de pe litoralul Mării Baltice.

In cursul operaţiunilor care s'au desvoltat în jurul Koenigsbergului, Dantzigului, Gdyniei şi Stettinului, comandamentul flotei germane a fost nevoit să îndepărteze unităţile sale navale din aceste baze.

Swinemuende este ultima mare bază navală pe care germanii o mai posedă pe coasta Mării Baltice. Dar şi ea este ameninţată prin înaintarea trupelor Mareşalului Jukov împotriva portului Stettin. Toate porturile şi oraşele de pe litoral sunt însă controlate de aviaţia sovietică, ceeace agravează într'un mod sensibil comunicaţiile cu grupurile încercuite dealungul litoralului.

DANZIGUL IN FLĂCĂRI

Londra, 19 (Rador). — *Postul de radio Moscova a anunţat în cursul nopţii de Duminică spre Luni că Danzigul este în flăcări.*

El a adăugat că singura şosea, ce duce dela Danzig înspre nord, la staţiunea balneară Zeppot şi spre portul polonez Gdynia, este plină cu coloane de vehicule.

ARMATA ROŞIE

A CUCERIT ORAŞUL KOLBERG

Moscova, 19 .Rador). — Corespondentul agenţiei „Reuter" transmite:

Intr'un ordin de zi dat Duminică seara, mareşalul Stalin a anunţat că armata roşie a cucerit oraşul Kolberg din Pomerania, depe coasta Mării Baltice.

Ordinul de zi care este adresat mareşalului Jukov spune: „Trupele depe primul front bielorus, dupăce au sdrobit rezistenţa garnizoanei inamice încercuite, au ocupat azi, 18 Martie, oraşul Kolberg dela Marea Baltică".

CAMUFLAJUL EXTERIOR AL CAPITALEI

A FOST TOTAL RIDICAT

Comunicatul comandamentului militar al Capitalei

Comandamentul militar al Capitalei aduce la cunoştinţa presei cele de mai jos, în legătură cu iluminatul din Capitală:

„Camuflajul exterior din cuprinsul Municipiului Bucureşti, a fost ridicat în totalitate.

Dacă se mai găsesc străzi în întuneric, aceasta nu se datoreşte decât unor dificultăţi de ordin technic.

Direcţia Uzinelor de Gaz şi Electricitate, căreia îi revine refacerea reţelelor de iluminat, ne dă următoarele lămuriri:

Instalaţiile exterioare de iluminat cu electricitate nu au funcţionat timp de 3 ani, din cauza războiului şi nu s'au putut face lucrări de întreţinere, în acest interval.

Din cauza bombardamentelor aeriene, reţeaua electrică a suferit avarii în proporţie de 60 la sută, iar repunerea în funcţiune necesită un timp îndelungat, la care contribue şi lipsa unor materiale.

Reţeaua de iluminat cu gaz aerian nu se va mai putea pune în funcţiune, deoarece:

Uzina de Gaz Filaret şi-a încetat funcţionarea şi nici nu se mai repune problema reluării fabricaţiunei de gaz artificial, deoarece, cărbunii cari stau la baza acestui produs, erau de producţiune străină şi rezerve nu sunt:

Gazul natural care se aduce dela Măineşti-Vlădeni, Prahova, nu este suficient şi până nu se vor aduce gaze din Transilvania, nu se va putea soluţiona această problemă;

Piesele speciale pentru arderea gazului natural, fiind aduse din străinătate, nu se mai pot procura astăzi.

Consumul de păcură care pe măsură ce reţeaua electrică intră în normal, creşte, iar reaprovizionarea se face greu.

Până în prezent, prin lucrările executate s'a ajuns la următoarele rezultate concrete:

— 50% din străzile cari erau luminate electric, au fost repuse în stare de funcţionare normală;

— 25% au un iluminat redus;

— restul nu este încă restabilit;

— în afară de aceste operaţiuni, s'au mai putut realiza un număr de 3.500 puncte luminoase prin particulari.

Pentru remedierea în parte a neajunsurilor de mai sus şi sporirea iluminării, se va continua cu înmulţirea numărului de puncte luminoase la casele particulare, spre a se putea ajunge la o iluminare cât mai bună a străzilor aflate în prezent, în întunerec".

ŞEDINŢA DE ERI

A CONSILIULUI DE MINIŞTRI

S'a luat in discuţie proect ul de lege pentru reforma agrară şi cel pentru infiinţarea ministerului propagandei

Consiliul de miniştri s'a întrunit ieri după amiază, în continuarea şedinţei de dimineaţă, sub preşedinţia d-lui dr. Petre Groza, preşedintele Consiliului.

S'a continuat discuţia proectului de lege pentru reforma agrară, urmând ca în şedinţa de astăzi, Marţi 20 Martie, să i se dea forma definitivă.

Deasemeni, Consiliul a discutat proectul de lege pentru înfiinţarea ministerului propagandei, prezentat de d. ministru prof. P. Constantinescu-Iaşi, titularul departamentului.

Proectul a fost admis şi în cursul zilei de astăzi va fi trimis la consiliul legislativ.

ANUL ŞCOLAR SE VA TERMINA LA 1 IULIE

Ministerul Educaţiei Naţionale aduce la cunoştinţa tuturor liceelor şi gimnaziilor teoretice de băeţi şi fete din ţară, că anul acesta şcolar se va încheia la 1 Iulie 1945.

D-nii profesori vor lua măsuri pentru programarea materiei.

TRECEREA DIN OFICIU IN REZERVĂ

A PERSONALULUI ACTIV AL ARMATEI CARE PRISOSEŞTE NEVOILOR DE INCADRARE

In Monitorul Oficial de astăzi, a apărut legea pentru trecerea din oficiu în rezervă a personalului activ al armatei, care prisoseşte peste nevoile de încadrare, cu următorul cuprins:

ART. I. — Ofiţerii sau asimilaţii lor, subofiţerii şi maeştrii militari activi, dacă prisosesc peste nevoile de încadrare ale armatei, vor fi trecuţi din oficiu în rezervă.

ART. II. — Trecerea lor din oficiu în rezervă se va face potrivit hotărîrii Ministerului de Războiu prin Decret Regal pentru ofiţeri şi prin decizie ministerială pentru subofiţeri şi maeştri militari.

ART. III. — Inscrierea la pensiune a celor trecuţi în rezervă, pe baza articolului I, se va face după expirarea a 6 luni (şase) dela trecerea lor în rezervă, în care timp vor primi toate drepturile cuvenite gradului ce-l au.

Cei trecuţi în rezervă, cari au cel puţin 10 ani calculabili la pensie, vor primi, cu dispensa vârstei de pensionare, drepturile la pensie cuvenite gradului în raport cu anii serviţi, la care se va acorda un spor de ani calculabili la pensie, egal cu diferenţa de ani până la împlinirea limitei de vârstă prevăzută de articolul 25 aliniatul a) din legea asupra poziţiei ofiţerilor, respectiv art. 131 din legea pentru înfiinţarea şi organizarea Ministerului Aerului şi Marinei, articolul 84 din legea asupra corpului subofiţerilor, articolului 35 din legea pentru organizarea corpului maeştrilor militari şi articolul 41 din legea pentru organizarea corpului maeştrilor şi submaeştrilor militari din Aeronautica Regală. Acest spor va fi de cel mult cinci ani.

Acei cari nu au 10 ani calculabili la pensie, vor primi timp de 3 ani, începând dela data trecerii în rezervă, o soldă egală cu quantumul pensiei cuvenite celor cu maximum 10 ani calculabili la pensie.

ART. IV. — Se aprogă legea nr. 128 din 28 Februarie 1945 pentru creiarea cadrului disponibil al armatei, precum şi orice alte dispoziţiuni contrarii prezentei legi.

O PRECIZARE

In legătură cu cele de mai sus primim:

In unele ziare din 17.III a. c. a apărut o informaţie în care este vorba despre intenţiunea de a reduce efectivele ofiţereşti în proporţie de 60% din actualul lot de activitate.

In realitate, este vorba de examinarea situaţiei ofiţerilor cari prisosesc peste nevoile de încadrare sau care nu corespund din punct de vedere al capacităţii şi pregătirii profesionale şi morale iar nici de cum de un procent fix care să se ridice până la cel anunţat de ziare.

POLITICA LUI NICOLAE TITULESCU

La 16 Octombrie 1935, ministerul nostru de externe al cărui titular era Nicolae Titulescu, faţă de o adevărată campanie de ştiri menite să inducă în eroare opinia noastră publică, a dat următorul comunicat apărut în presă:

„Aceste ştiri fac parte din acţiunea sistematică ce se duce din anumite cercuri străine pentru ca, prin inducerea în eroare a opiniei noastre publice, să se determine o schimbare a politicii actuale a României, precum şi alterarea bunelor noastre raporturi cu U. R. S. S. a căror păstrare trebuie să rămână unul din scopurile de căpetenie ale politicii externe a României".

Trecuse vreme dela apariţia acestui comunicat, Titulescu nu mai era ministru de externe. Scopul de căpetenie al politicii externe a României, încetul cu încetul a fost pierdut din vedere până ce politica românească a fost dirijată de guvernele germanofile într'o direcţie cu totul opusă.

Am vizitat pe Nicolae Titulescu în localitatea mediteraniană unde se retrăsese pentru odihnă, dar pe care nu şi-o găsea din pricina spiritului său prevăzător care desprindea, din desfăşurarea evenimentelor internaţionale, grave primejdii pentru România.

„Doresc să mă înşel! — îmi spunea Titulescu, — doresc să mă înşel, dar văd atât de clar în viitor, simt cu atâta preciziune primejdia ce ne aşteaptă, în cât dorinţa de a mă înşela nu este decât o expresiune verbală cu care nu reuşesc să-mi atenuez îngrijorarea. Ne-am abătut dela singura cale care ne era deschisă pentru consolidarea politicii de securitate pe care am urmărit-o în decurs de ani de zile. Această cale era o sinceră şi strânsă politică de prietenie cu U.R.S.S. Când în 1936 Franţa a încheiat pactul de asistenţă cu Rusia Sovietică, eu am văzut în el un argument mai mult în favoarea politicii mele de apropiere de Moscova. România nu putea decât recurgând la invenţii şi inovaţii contrarii oricărei tradiţii, să renunţe la acest mare avantaj ce îi oferea prietenia franco-sovietică pentru a-şi armoniza interesele şi a-şi consolida securitatea pe un sistem politic care corespundea şi sentimentelor ei permanente şi situaţiei internaţionale cu primejdiile ei evidente, şi situaţiei ei geografice. Am susţinut la Londra cu prilejul violării de către Germania a pactului dela Locarno, punctul de vedere francez. L-am susţinut nu numai din consideraţiuni juridice, nu numai fiindcă el era întemeiat pe principiul respectării tratatelor, dar şi fiindcă, din primul moment, în pretextul invocat de Hitler că violarea pactului locarnian ar fi fost o consecinţă impusă de acordul franco-sovietic, am descifrat scopul urmărit de Germania de a ţine Rusia Sovietică izolată de orice acţiune de securitate colectivă. Acordul franco-sovietic constituia de fapt o nouă piatră de temelie la organizarea securităţii colective şi el era cu totul lipsit de vre-o intenţie dăunătoare păcii europene. Fără vre-o eventuală agresiune germană el n'ar fi putut intra în aplicare, Germania nefiind limitrofă cu Rusia Sovietică, niciodată nu ar fi putut exista vre-o îndoială asupra vreunei intenţii de agresiune germană împotriva Rusiei Sovietice, dacă nu s'ar fi produs agresiunea mai întâi asupra unei alte ţări vecine cu U.R.S.S. Nu era deci, în această privinţă, posibilă nici un fel de interpre-

(Continuare in pag. 2-a)

N. TITULESCU, LOUIS BARTOU şi GASTON DOUMERGUE, fosi preşedinte al republicei franceze, la Quai d'Orsay